

Íslenskir stílar úr MR

Bjarni Benediktsson – Menntaskólinn í Reykjavík – Æviágrip Björnsterne Björnsson 1. desember 1921,
Stíll um Bismark úr 1. Bekk.

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-1, Örk 4

Alfiágríp Björnstjerne Björnsson.

(Mestmegnis þeytt, þó mikið stýtt á höflum, en blett inn í sunnstaðar).

Björnstjerne Martinius Björnsson er fæddur 8. desember 1832. Hann er fæddur á prestsetrinu

Björgvan, uppi í Döfravöllum, þar sem faðir hans var prestur. Hann hét Pétur Björnsson Stei, og er hann fæddur árið 1797, og dó hann 1871.

En móðir Björnstjerne hét Elissa Nordraak, og er fædd árið 1808 en dain 1897; var hún hálf Dönsk, að stö, en böndi hennar var af gömlum norskum

böndaættum. Þá er Björnstjerne var bára gamall fluttist faðir hans, niður að sjönun, þar þar hafði hann þá fengið brant. Fyrst var Björn-

stjerne kent í heimahúsum; en síðan var hann settur á hinn svonefnda Molde gagnfræðaskóla;

líegi þótti hann vel fallinn til skolanáms, en meiri var hann í þvátta máður, og hegsaði hann

nyögum að styrkja líkama sinn. Nyög mikið kvæð á þessum í öllum félögum meðal skólaknemanda, og var hann þar þannastur. Þá er hann

var liimad at vera nokkurn tingu i skola þessum
 for hann hefur til sín, og þar hefur efnað eitt
 hevd um eitt ár. Því miðast var hann sendur til
 Kristjanis til að ljúka námi, og þá var hann
 í hinum svonefndu studenta verkmiðju Heltenbergs,
 ásamt jünsum 55 manni meirastu skildum Noregs,
 svo sem Jan Olmick Ibsen og Janasi Lie, hann
 útskrifaðist með lakani þriðju sinnum; og var
 þetta árið 1852. Árið 1853 hefur hann prekara
 námi, og gjöndist hann þá blaðannatur, og
 skrifaði hann at allga leik hús þættis o. s. f. v. "N.
 N. G." árið 1856 varð hann ritgjafi at alþjóðlegu
 blaði sem var með myndum. Í blaðinu byrðast svo
 sagnmökkan sögur og ritgjöfdir eftir hann, en
 þessu ömkerkar voru þessu. Hann var með sagn
 þættisvitaru fyrir "Norgeblad" i studenta ritteki
 fövni til Upsala 1856. Hann sagði þá svo
 þó hann var þá að sin fæð hafi haft mjög mikil
 áhrif á sig, á og þá hafi hann fyrst fundið
 til hvers hann væri best fallinn. Þá er
 hann kom heim aftur i sí fövni, orkti hann

fyrsta líknit sitt, sem er nefnt af Dönskum, "Helleg
 Slagene" en egnest sigi hvað þá er nefnt af Is-
 lensku. En eigi gekk honum vel að selja þetta
 líknit sitt, og fór hann með það til Kaupmanna-
 höfnar, þar eigi gat hann selt það í Noregi, að
 vissu gat hann veldur ekki selt það þar, þar
 kaupdi samt gott af föxum, þar hann komst á
 kynni við mikilsvirta Danaka frildóma, sem
 er þann honum svo hjálplegur sína. Árið 1857
 kom út í Kristjániss sögan, "Sigrún frá Linnu-
 hvoli", sem mun vera ein af bestu sögum
 Björnstjerne; eigi var söguni samt tekið vel
 í byrgun, en eftir skamma stund sáu meyflo-
 sagan var mikils virti, og hlaut hann frá
 þegar almanna lof fyrir söguna. Um haustið
 1857 varð Björnstjerne framkvæmdar-stjóri
 fyrir líkhnúsi Björgvina, næmna, og hafði
 hann það starf um nokkurn tíma, einnig
 komu út um þetta leyti nokkrar skáldsögur
 eftir hann. Um þetta leyti fór hann að blanda
 sér inn í stjórnmál Norðmannna, og var hann

XIII

þar fjálslyndur sem annarsstaðar, og fylgdi
hann þeim mönnum, að málum, er lördust
fyrir sjálfstæði Noregs. Eftir þetta varð hann
svo stjórnála ritstjóri fyrir „Aftenbladet“, og
hefðist hann niðrög fyrir að fjálslyndur
flokkur komist á fóti í Noregi, og varð hann
vel á gengt í þeim efnum. En jóna þokkadeur
varð hann af þessum stjórnála afskiptum
sínum. Eftir Nokkum seinna sagði hann af
sér í ritstjórnstöðu sínu niðr, „Aftenbladet“,
og ferðast hann þá til Ítlands, niðr nokkum
utanfarar styrk. Þar hafði hann þjálfar í þessum
efnum kom hann til jónsarráðgjafa, borgar og
dvaldi þar, svo sem til: Þar línar borgar
Þorvaldsgang og Þorvaldsgang. Þar ferðast hann
niðr jónsarráðgjafa, sem og jónsarráðgjafa
þessum að telgamygg. Árið 1863 kom hann
heim aftur úr utanförum, og settist hann
niðr þar að í Kristjánshöfði árið 1865. Þar varð hann
þar þar forstjóri fyrir lík húsinn í Krist-
jánshöfði, og stjórnade hann þar þar miklum

dugnæði og skömmingskap. Eigi heldt hann
 þri embeðti lengur en þi tvö ár, en þá gjóðit
 hann nitjóvi fyrir „Norsk Folkeblad“. Um þetta
 leyti lýgði hann á einnig að verða frægur utan
 Noregslanda. En þá var hann óviss um meðal
 Dana, sökun þess, að hann vildi koma á skilbundi
 meðal hinna Germönskum fjötum en þá fólki
~~hann~~ eigi vilda Danir alþó eigi. Einuigleiki
 hann nokkurn hvekk af skotvæmsium á
 trémalum, þri þar var hann frjálslyndur, en
 ann aftari. Um þetta leyti þótti hann að
 gylga um söguleg efni, en fór að gylga þess leik-
 mit er eigi sventu að meina leyti fortíðna. Árið
 1883 kom út eitt af bestu ritum hans, er hann
 nefndi: „Over Livet“ þar sem hann talar um gæta
 þau mál, er mi eru mest á daggerð fyrir fjötum
 Árið 1887 kom út bókun „Det store“ sem gæta
 telga eitt af hans bestu ritum. Sein árið er
 sagt hantist hann mjög fyrir sjálfstæði Noreg, og
 fylgdi hann þess part fram, er vildi þá sérflög
 fyrir Noreg, og þannig hantist hann mjög fyrir.

þann að Norðmænn þengju sérstaka sérliðhæva
 nýja útlöðum þjóðum. Þjörnustjerna bjó síðan
 í Skálholti, eitt hvar 20 til 30 seinustu ári sínu,
 og veitti hann línu forstöðu, sem hvar annar
 öbreyttur höndi. Árið 1909 varð hann veikur í
 báðum eignum og varð hann að lifgja nokkra
 mánaði á minnum heim á þjá síðan fór hann
 hann til Parísar, eftir dragati árið, að hann
 þengi einhverjum báta þar, en það varð eigi
 því eftir fimm mánaða dval í París ándast
 hann hinn 26 apríl 1910. Árið 1858 gifti Þjörnustjerna
 sig leikkonuni Karoline Reinars, og átti þau minnst
 þrjú börn, Björn Þjörnsson, sanger leikari,
 og hefir hann náð tálentstærri þægt, einhvern í
 Þýskalandi, og var hann þjóðverjum nýggja
 liðsinnandi í öfnidrotti mikla. Hann var
~~þjörnustjerna bjó síðan~~ ^{efi} ~~þjörnustjerna~~ og
~~þjörnustjerna bjó síðan~~ ~~þjörnustjerna~~ og
~~þjörnustjerna bjó síðan~~ ~~þjörnustjerna~~ og

Þjörnustjerna var, meður gjörfilegur ásigndur og
 hraustmánnur hið mesta. Munu þú þér lesa upp

D.

stutta ljósingur, á ytra ritlyti hans, eftir Konrad
þe prest, sem var hér á þorini. umt 1904, en ummalin
Íslenskad: Björn ritstjóri Jónsson. Ljósingin er af
Björnstjerne ungum, og heit er hin þannig: „Eitt
hátt og hvelft ritlóf. Þá er mikið, hátt þyr framur
og óþrjúvlegur. Því er boga dregur og síður en
ekki mjúklega bogadregur. Bláeggur, skjýggur og
snareggur langt fram um aðra menn er eg hefi séð.
Þetta hátt. Munurinn þar lögur og þóttumunur.
Þetta vörur óþrjúvlegur en hin ^{þetta} óþrjúvlegur.“ Þetta
mun þetta þetta þetta ljósingar rit, þetta allur
munur hefi séð mjúklur af honum. Þetta er sagt að
Björnstjerne hefi heldur lítill sátt þetta þetta þetta
sinum, þetta kona hans ~~er~~ hefi sétt þetta þetta, og
hefi hin skamtad honum þetta. En hvað sem þetta
þetta, er í þetta að þetta þetta að Björnstjerne
Jónsson ~~er~~ er eitt með þetta skáldum síðari
alda, og hefi sétt þetta þetta þetta þetta
þetta af honum.

Ritad 1. desember 1921.

Bjarni Benediktsson

af v. prins Bismarck's.

lit

Bismarck ~~høj~~^{lit} fulde nafni Otto Eduard
Leopold von Bismarck-Löbichausen. Hann
føddist 1. april 1815 ad höfðinga-ættina
Löbichausen. Fæðir hans var yfirmadrur i
her Prissa og af fornri höfðinga ætti
Brandenburg. Bismarck var lögfræði, stjórnm
fræði og skilvæðis-veisindi i æsku. Hann
var um frítugt dó fæðir hans, og tók
hann þá við gæðagrunn ættunnar. Litlu
áttar konst hann einnig i ráðgjafarþing
fyrir Pommern og nokkurn tíma eftir einnig
i ráðgjafarþing fyrir allt Prissland;
erast mikil að Bismarck á þingi, var
hann einn af hinum ihaldeimustu þing
mönnum og átti konungur engann betri
málsvara á þingi en Bismarck. Árin
1847-49 var hann sendi mæðir Priss-konungs
þjá sambands-stjórninni þýskur i Frankfurt,
Hann þótti lítill mark að gjörðum sam-
bands-þingisins, og var það viðkvæði.

frá hans frá og oft síðar út til þess
að safna öllum hinum mörgum þýsku
smárikum í eina heild, dygdi eigi
annað en blót og járn. Árið 1849 gjörðist
hann sendiherra Prússa í Pétursborg og
komst þá í vinshapandi jónsa vissneska
höfðinga, og hafði hann töluvert gagn af
honum síðar. 1862 fór hann úr Pétursborg
til Parísar og hafði það hald sama em-
batti, en þá fló hann vartist sem veldi þess
Napoleons III var eigi nærri eins mikil
lett út fyrir, og var það rétt. Eigi var hann
frána lengi frá Vilhjálmur Prússakonungi,
síðar Vilhjálmur I Þýskalandskeisari,
bráddi hann heim til þess út reita reit-
nagði sínu forstöðu, þetta var 24. sept 1862.
Bismarck fór nið frá á við þingid, að
hann þyrfti töluvert upphæð til þess að
lata þarinn, en þingid neitaði. En Bismarck
var eigi við-alant, hann tók sem sér peninga
eftir þörfum, og skifti sér eigi neitt af þeim

affhræi sem þingid sagði, og stjórði hann
mikinn þannig, sínum saman þarlagja
laust, en ymist þrestaði þingfundum eins
lengi einsog lög leyfðu, eða veitti
þingmönnum heim og lét kyssa aftur.
Einnig var hann og stjórnuv-pelagari hans
mjög dramsamir og þrokafullir við þing-
senn, létust eigi skyldis að hlýða þing-
sköpunum og þar fram eftir götunum. Enda-
gjörðu þingmenn margar tilraunir við
konung til þess að þá hann að víka ofleiddis
mönnum þessum frá völdum, en fengu
eigi annað en sáttir hjá ^{honum} ~~konungi~~, um
þetta leiti var Bismarck svo óvinsall hjá
þjóðinni, að alment var að halda hunda
"Bismarck" honum til háðungar, en hann
skifti sér eigi af slíku.

1864, gjörðu Prússar og Kausturríkismenn
samand til þess að taka bestoga-heimin af
Dönnum. Um þar sambandslöndin glesileg um
eigis á Dönnum. Að vísu var við litilmagna
að eiga þar sem aðnum megin var, tvö stór ríki

en hinmeginn Danur en samt synði
stríðit það að þeningarnum Bismarck
tók í öðru þinginu laftr egi varit
varit til vnyttis þar sem Prússar höfðu
nín tálunnar og vel rítt-lírin þeir. Kom
nín upp misklyð útu þerfanginu milli
Prússa og Austurríks, og vildi Bismarck
að Prússar notuðu sér nín takin þarit og
holuðu Austurríkismönnum frá öllum
afskiptum þeirra af Þýska landi, en
eigi vildi konungur þarit fyrstunin
let samt tillitast og lenti þessum tveo
treimur þjóðum svo samman í stríði
árit 1866 og gengu Prússar af hölmum næst
miskinn sigur. Þinn sinni í byrjun stríðsins
var Bismarck rítt ráðgjafi á götu
sinni (með skamlyssu) en hann sneiðst
á móti og helt myndungunum þar til
aðris komu og tóku hann. Morgunum var
lla rítt þennan ofrit í Prússlandi áður
en hann byrjaði og voru konungi sendar

mangar barnar skrif þess spis at stilla
til friðar, en hann neitadi, og var
Bismarck kent um það einsog flisa er
koningur og örti. Eftir ífrutim var,
Bismarck lofades af öllum og neitadi
hann sér þessi umskifti í frann lítta at
hann lét fingrið draga þjáður yfir það er
hann hafði gjört þvi til móðgunar áður
að þess falk hann og nokkur hefvingar
stovg afir frá fingrum. Ni þinn Frakkur
at ífunda Prissa allt af þinn mikla
yngri þeirra, og auk þess storkaði Bismarck
þann í margar vegu, þva at Frakkur sögðu.
Prissum stríð í hendur þinn 19. júlí 1870.
Í líð með Prissum yngur ill þin þjéku
ríkin og þeir þvern stórsigurinn í eftir
öðrum og tóku Napoleon III til fanga.
þegar það þrettist til Parísar var hann
rekin frá völdum en þyðveldi stofnað og
væðust Frakkur ^{nokkur tíma} þingi eftir það, friður
var saminn í mars 1871. Þá er ífruturinn
stóð sem best var Vilhjálmur Prissa-

konungur hryndur sem fýskaland-
keisari, það var í Stovöllum höll Ludvika
XIII hinn 13 jún 1871. Var mi það rest er
Bismarck hafði lengi barist sem sé
sæmning. Var hann í lok stridsins sandur
furstanafni áður þar hann greifa nafn auk
þess fékk hann stórgefni. Hi varð fýska-
land öndregis-þjóð Evrópu og B hafði
Bismarck öndregi á gýmsum merkingu fjöð-
fundum svo sem Berlinarfundinum 1878.
Varð hann mi með ríðandi í öllu fýska-
landi og naut virðingar allra. Eg ætla
að nefna hér eitt dæmi. Enskur ritstjóri
einn lét fara fram athugasemju gættu um
hvers væri merkanti ta af þá lifandi
mánum. Fékk Gladstone 32000 en Bismarck
32000, sýnis þetta ve álit manna á
hannum Bismarck þar sem þetta var
í Englandi. Árið 1890 fékk Bismarck
lausn frá embætti, þá var keisari Vilg-
þólfur II og þeir Bismarck eiga skap
saman. Hafði þá Bismarck verið kanlaráðgjafi

i 28 ár og þessig gættu þess. Þetta kann
ni að i língarði sínum og andadist
þar 30. júl. 1878, 83 ára að aldri. Flann
átti 3 börn. Herbert, Vilhjálmur og Maria.

Tokknum sínum var honum veitt lán-
tíðis. Flann var barnadur i veit
höfði henni en aðrir menn, og gildur
og i alla stadi vasklegur. Þá er hann
fór að eldast mistu hann hildu völd
hann fremur hildu veit.

Öll þessi ^{Þjanni Benediktson} greifskiptir þess

1) Það var ekki með hans vilja að hann
fæddist, og ekki heldur með hans vilja að
hann dó, en vilja hans var að lifa
þvíri þjóskaland.

2) „Hér hvílir þú er aldrei þetta hild“

3) „Þú ert i grófinni og lifir i þessu orsami
hann“

1) Mjónis hildu hann

Þundrað þessu, heldur hann
tíu þessu dæmist að honum
er þessu hild hann til skyana

ett hundrad hafdi hann fyrir citmenadagad
tinn skyldu hann og þeir elskudu hann.

(-) Hafi Vilhjalms I vitad fyrir fram at
Vilhjalms ~~III~~ eins ófrakklatur og fram
hafir komit. þei hafdi hann lifad einfalt
og ekki dæmt, fyra en þei vænis lagdur
i grif þina, manna völdu gætt og
glæsileg astund.

(1) Hundrad hirkung bóðum i Gysskalank
hrita ekki eins margir fjóðreyar
og þessum grifa.

Pitar og þan i þessum
holde i þar og þar þar
þessum þessum. Þessum þessum